SÕNAD JA TEOD

EELK TALLINNA TOOMPEA KAARLI KOGUDUSE KUUKIRI NOVEMBER 2017 NR 11/71

Jumal ütleb: Minu eluase on nende juures: mina olen neile Jumalaks ja nemad on mulle rahvaks. Hs 37:27

Niimoodi rääkis Issand prohvet Hesekieli kaudu Iisraeli rahvale. See toimus ajal, mil nad viibisid Paabeli vangipõlves, küüditatutena oma kodudest…

Küll väga palju aastaid hiljem aset leidnuna, aga ka meie rahva hinge on jäänud valusad mälestused küüditamistest – vägivaldsest sekkumisest inimeste ellu, perede lõhkumisest, kodude hävitamisest. Nii mõnigi Siberist eluga naasnu on ilmekalt kirjeldanud, kui palju andis neile raskustes jõudu esivanematelt pärit usk, lootus ja kindel teadmine, et Jumal ei hülga omasid. Loodame, et sellist traagikat ei tule meie rahval enam kunagi üle elada, kuid jättes kõrvale ühiskonnas toimuva ja keskendudes üksikisikule, siis muresid ja keerulisi igapäevaseid probleeme, millega silmitsi seista, jagub inimeste ellu ka tänapäeval. Millest me jõudu ammutame, kuidas oskame elus ette tulevaid raskusi ületada? Kas suudame esivanemate eeskujul panna kõik lootuse Jumala peale ja usaldada kogu oma elu Tema kätte?

Jumal on läbi prohvet Jesaja suu kinnitanud: "Ära karda, sest ma olen sind lunastanud, ma olen sind nimepidi kutsunud, sa oled minu päralt!" /Js 43:1/

Andku meile igal päeval jõudu ja lootust need prohvetite suu läbi öeldud sõnad, milles Jumal ise kinnitab, et Ta on meile Jumal ja Tema, kes on meid omadeks kutsunud ja kelle rahvas me oleme, ei pea kartma, vaid saame endid täiesti Tema kätte varju alla usaldada. Jätkugu meil oskust ja tahet igal ajal ja igas olukorras tänada Jumalat selle eest, mis Tema meile on andnud, usaldada Teda täielikult, sest ainult Tema teab, mis meil parasjagu vaja on ja lõpuks meile kasuks tuleb. Tsiteerides oma nooruse Siberisse jätnu sõnu tuntud laulust: "Mis Jumal teeb, on ikka hea, Ta tahtmine on õige".

Diakon Saima Sellak-Martinson

Kaarli kiriku Walckeri oreli kapitaalremondi teine etapp on valmis

Jaanuaris 2016 alanud Eesti suurima Walckeri oreli kapitaalremondi teisel etapil parandati oreli teine ja kolmas manuaal. Töid tegi Mäeväli Orelitöökoda OÜ ja see läks maksma 60 864 eurot.

Remondi läbiviimiseks käivitati 2013. aastal annetuskampaania „Viled hüüdma", mille tulemusel on kogutud pea 108 000 eurot, lisaks on Tallinna linn sel aastal toetanud oreli remonti 50 000 euroga. Oreli kapitaalremondi kogusumma ulatub 250 000 euroni. Järgmisel 2018. aastal ootab ees pedaali registrite-vilede remont ja oreli põhjalik intoneerimine.

10. oktoobril said huvilised Kaarli kirikus oreliga tutvuda. Orelit esitlesid orelimeister **Toomas Mäeväli**, tema tütar **Johanna Marie**, **Toomas Trass** ja koguduse organist **Piret Aidulo**.

Koguduse õpetaja **Jaak Aus** tänas kohale tulnud Tallinna linna esindajaid Mihhail Kõlvartit ja Merike Martinsoni, organiste ja vaimulikke, koguduse nõukogu liikmeid. "Meil on väga hea meel, et Toomas Mäeväli on selle töö ette võtnud. Tänu sellele saime remondi jagada kolme etappi. Vastasel korral oleks kogu orel lahti võetud ja töö korraga tehtud. Nüüd saime kulutused jagada mitme aasta peale ja oleme suutnud selle remondi välja kanda. Seda küll mitte üksi kogudusena, vaid koos heade toetajatega. Sel aastal kuulub suur tänu Tallinna linnale, kes remonti 50 000 euroga toetas. Tänutäheks kingime Tallinna linnavalitsusele ühe nimelise vile, mis jääb muidugi helisema orelisse. Suur tänu kõigile toetajatele ja annetajatele. Järgmisel aastal on plaanis pedaali remont ja oreli intoneerimine."

P. Aidulo jätkas: "Intoneerimist võib näitlikustada koori laulmisega, kus kõik lauljad häälerühmas peavad laulma sarnaselt seatud häälega. Kui lauljad ei ole saanud mingit hääleseadet ja ei püüa sulanduda teiste tämbriga, siis kõlab koor ebaühtlaselt – keegi kostab välja, sest laulab liiga tugevalt, teise tämber on võib olla veidi kile jne. Samuti on oreliviledega. Õigele kõrgusele häälestatud vile tuleb intoneerida teistega sarnaseks. Vastasel korral orel ei kõla ühtlaselt.

Omalt poolt tänan eelkõige orelimeistrit, samuti kõiki neid, kes rahaliselt projekti toetanud, Tallinna linna, eraannetajaid, kõiki, kes endale või oma lähedastele nimelise orelivile on soetanud.

Me oleme väga rõõmsad, et meil on Eestis olemas selline orelimeister. Palju jõudu ja õnnistust Sulle ja Sinu perekonnale. Olge hoitud ja suur tänu teile kõigile!"

Toomas Mäeväli: "Minu jaoks oli täna lõppev projekt eelmise aasta töö jätkamine. Kirikus algasid reaalselt tööd mai lõpus, ettevalmistused Kuusalu töökojas juba palju varem, möödunud aasta jõulude ajal. Iga detaili tegemine võtab ju päris palju aega. Igal vilel on ventiil ja nende tegemine on eriti aeganõudev.

Selle aasta projektis oli 2223 vilet, need tuli kõik orelist välja tõsta ja 200 vilet, mis olid tehtud 50ndatel aastatel varastatud vilede asemele, tuli välja vahetada. Nende metallisulam ei olnud kõige parem ja olid seetõttu vajunud kõveraks ja neist ei tulnud enam õiget häält.

Foto: Marika Kahar

Toomas Mäeväli orelit tutvustamas

Töö tegi keeruliseks korraga II ja III korrusel töötamine ja nende vahel kogu aeg liikumine, kui midagi maha ununes. Asja lahendas mitu tööriistakomplekti.

Teise manuaali võtsin juba teist korda lahti. 1992. aastal oreliõpinguid alustades töötasin ka orelimeistri juures II manuaali juures. Tol korral ei olnud minu võimuses moodsate materjalide kasutust mõjutada, kasutasime valgeid PVA liime, varem kasutati kondiliimi. Praegu kasutame jälle traditsioonilisi materjale.

Koguduse tegemisi teises etapis tehtud

Foto: Marika Kahar

Johanna-Marie Mäeväli debüütesinemine Kaarli kirikus J. H. Knecht'i palaga "Interlude".

remonditööd ei seganud, sest töö perioodil sai orelit kasutada. Kogudus ehk ei saanudki aru, et töö käib. Seda ei saa muidugi organisti kohta öelda, kes sai väga hästi aru, et mängides jäi kõlavärve vähemaks. Nüüd tulevad need jälle teistest manuaalidest tagasi.

Abiliste küsimus remonditöödel oli tõsine teema. Leida abilisi, kes sooviksid tööd teha ja jääksid ka püsima, on raske. Samuel Jalakas oli üks neid, kes jäi ka püsima ja ehk 20 aasta pärast saab temastki orelihäälestaja. See töö sobib ju ka muusikule.

Nüüd saame aga tehtud tööst ainult rõõmu tunda ja valmistuda viimaseks etapiks."

Esitlusel esines ühe looga Toomas Mäevälja 13-aastane tütar **Johanna-Marie** ja särava improvisatsiooniga küps meister **Toomas Trass**.

Kohtumisele järgnenud muusikaõhtul esinesid organistid **Toomas Trass** ja **Piret Aidulo**, kaastegevad olid trompetisolistid **Indrek Vau** ja tema õpilane Eesti Muusikaakadeemiast **Samuel Jalakas**, kes oli tegev ka meie oreli restaureerimistööde juures.

Külli Saard

KAARLI KOOLI JUURDEEHITUS

Kaarli Kooli lastele hakkavad kitsaks jääma ruumid, mida igal aastal oleme renoveerinud ja laiendanud.

Selleks, et 2019. a avada kolmas kooliosa (7.–9. klass) ja saada täismahus põhikooliks, vajab praegune koolimaja (Toompuiestee 4) juurdeehitust.

Tänaseks on juurdeehituse projekt valmis ja saanud ka vajaliku kinnituse Muinsuskaitseametilt. Arhitektid on Elo Sova ja Kairi Kirt-Ende.

Olemasolevale koolimajale, kus praegu tegutsevad kooli esimesed 5 klassi, tuleb peale ehitada kaks korrust. Ümberehitamist ja kohandamist klassiruumideks ootavad veel ka mitmed seni kasutamata ruumid juba olemasolevas hoones.

Uude koolimajja on projekteeritud:

15 klassiruumi (sealhulgas: muusikaklass, käsitöö ja kokanduse klass, puutööklass, keemia-füüsika klass); raamatukogu; terrass-õueala; võimla/saal koos riietus- ja duširuumidega ja tööruumid õpetajatele, tugispetsialistidele ja juhtkonnale.

Koolimaja valmimise toetuseks on võimalik teha sihtotstarbelisi annetusi **EE332200221056298548** Swedbank märksõna "Kooli juurdeehitus"

Koolimaja ehituse toetuseks oleme käivitanud ka 2 projekti:

Kiriku tagaosas on **"Lego" koolimaja**, mida igaüks võib vastavalt oma soovile ja võimalusele ehitada. Tuleb vaid osta "kivid" ja need oma soovi kohaselt paika asetada.

Novembri esimesel nädalal tulevad nii kiriku raamatuletis kui koguduse kantseleis müüki Kaarli Kooli toetuseks mõeldud **jõulukaardid**. Kaks kaarti on kujundanud tuntud Eesti kunstnikud Maara Vint ja Laurentsius ning kolm kaarti on Kaarli Kooli laste joonistatud.

PEREKOHVIKU PEREPÄEV

Ristimine ja ristivanemad
11. novembril kell 11.00

Ühist tegemist nii lastele, kui ka vanematele.

Loeng ristimisest ja ristivanematest.
Lastele meisterdamine.
Kohvilaud.

Tulge koos perega ja võtke ristivanemad ka kaasa!

Kohv ja tee kohviku poolt, palume kõigil omalt poolt ühise laua katmiseks kaasa võtta suupisteid.

KOGUDUSE FOTONURK

Foto: Erik Peinar

1. oktoobril pidasime kogudusega meeles kaht meile olulist ja säravat isiksust. Kauaaegne koguduse õpetaja Einar Soone tähistas oma 70. sünnipäeva ja endine kontsertkoori dirigent Ene Üleoja oma 80. sünnipäeva. Mõlemad osalesid ka jumalateenistusel, Einar Soone jutlustas ja Ene Üleoja juhatas koos Piret Aidulo ja Pärtel Toomperega Kontsertkoori. E. Soone oli koguduse õpetaja aastatel 1985–2012 ja Ene Üleoja kontsertkoori dirigent 1991–1998.

Pärast teenistust kingiti mõlemale juubilarile nimeline orelivile tekstiga "Tänage Issandat, sest tema on hea, sest tema heldus kestab igavesti! 1Aj 16:34. Tänulik Kaarli kogudus 1. oktoobril AD 2017"

Kaarli kogudus on tänulik, et E. Soone ja E. Üleoja on pühendunult kogudust teeninud, soovime neile õnnistatud eluteed ja loodame neid ikka meie keskel näha.

Foto: Meelis Holsting

Lõikustänupühal, **8. oktoobril**, toimus kirikus perejumalateenistus. Selle järel toimus kiriku esisel platsil üheksandat korda sügislaat tavapärases vormis – supikatlas podises maitsev hernesupp, kohvikus sai kookide, pirukate ja võibaleibade kõrvale juua kuuma õuna-ingveri jooki ja kohvi.

Täiendada sai toiduvarusid – pakuti suitsuliha ja -kalatooteid, koduleiba, mett, sibulat, küüslauku, kõrvitsat, porgandit, erinevaid hoidiseid jpm.

Laadalt laekus kiriku Walckeri oreli remondi toetuseks tulu 392€. Täname kõiki lahkeid annetajaid!

Foto: Meelis Holsting

3. oktoobril tähistati Kaarli Koolis Rahvusvahelist muusikapäeva kahe kontserdiga. Lasteaias käis külas Birgit Sarrap ja Peter Põder. Koolilastele tõi muusikalist külakosti Orthodox Singers.

Õpetajate päeva tähistamine Kaarli Koolis **5. oktoobril**. Lasteaias käsid suuremad lapsed väiksematel külas ja aitasid õpetajaid. Koolimajas koguneti kõigepealt pidupäeva aktusele ja seejärel sai 4. klass pidada tunni õpetajate klassile. Teistes klassides proovisid õpetajaametit lapsevanemad.

Foto: Maarian Lend

Kaarli koguduse noorteansambel viibis **20.–22. oktoobril** Soomes, Lappeenrantas, koorireisil "Eesti-Soome 200". Sealse kogudusega ollakse sõbrad juba ammu. Nii mitmedki laste muusikakollektiivid on seal ka varem käinud ja nemad on külastanud meid. Üks kord lauldi koos isegi teisipäevasel muusikaõhtul. Seekord anti üks kontsert ja teeniti kaasa ka pühapäevasel jumalateenistusel. Tore oli, et ööbiti peredes, sest nii saadi kogeda nende tavasid. Kaks last ööbisid peres, kes on olnud misjonitööl nii Eestis kui Venemaal. Seega oskasid nad ka eesti keelt ja omavahel oli lihtne suhelda. Kuna Lappeenranta asub meist umbes 300 kilomeetrit põhja pool, saadi ka sellesügisene esimene lumemoodi sadu kätte.

Reisil õpitakse ikka kaaslaseid paremini tundma, harjutakse üksteisega ja lõpuks kõlati omavahel juba väga hästi kokku.

NOVEMBER KIRIKUS...

K 01. november kell 17.15 Missa
N 02. november kell 19.00 Kontsert "Hingedemaa kellad".
Ott Lepland ja Elizabeth Paavel kantaadis Piret Rips-Laul "Hingedemaa kellad". Maire Eliste Muusikakooli 15. aastapäeva kontsert. Piletitega.

USUVÕITLUS – Ära lase kurjal võitu saada enese üle, vaid võida sina kuri heaga! Rm 12:21

P 05. november kell 10.00 Missa
kell 12.30 Missa
E 06. november kell 13.00 Missa
T 07. november kell 17.30 Muusikaõhtu
Kaarli koguduse naiskoor. Sissepääs vaba.
K 08. november kell 17.15 Missa

ANDKE ÜKSTEISELE ANDEKS – Sinu käes on andeksand, et Sind kardetaks. Ps 130:4

P 12. november kell 10.00 Missa
kell 12.30 Missa
E 13. november kell 13.00 Missa
T 14. november kell 17.30 Muusikaõhtu.
Natalia Jenko – orel (Moskva). Sissepääs vaba.
K 15. november kell 17.15 Missa

VALVAKE! – Teie niuded olgu vöötatud ja lambid põlegu! Lk 12:35. Kaastegev Kaarli Kooli poistekoor.

P 19. november kell 10.00 Missa
kell 12.30 Missa
E 20. november kell 13.00 Missa
T 21. november kell 17.30 Muusikaõhtu.
Meelis Vahar – viiul, Marika Kahar - orel. Sissepääs vaba.
K 22. november kell 17.15 Missa

KRISTUS – TAEVA JA MAA ISSAND – Meie kõik peame saama avalikuks Kristuse kohtujärje ees. 2Kr 5:10

P 26. november kell 10.00 Missa, Igavikupühapäev
kell 12.30 Missa
E 27. november kell 13.00 Missa
T 28. november kell 17.30 Muusikaõhtu. Merike Marli – orel. Sissepääs vaba
K 29. november kell 17.15 Missa

LOENGUSARI "JALUTADES JUMALA AEDADES"

7. nov Merike Kurisoo. Kirik ja kunst varauusaegses Tallinnas
Mis ja miks muutus kirikute, sakraalruumi ja -kunsti kasutuses reformatsioonijärgses Tallinnas
14. nov Toomas Abiline. Vastureformatsioon ja rekatoliseerimine Eestis 16.–17. saj
21. nov Anu Allikvee. Kunstis kujutatud piiblilood: Apostlite teod I. Peetruse elu
28. nov Anu Allikvee. Kunstis kujutatud piiblilood: Apostlite teod II. Pauluse elu toomkirikus

Loengusari toimub teisipäeviti **kell 18.30–20.00 Kaarli koguduse maja saalis /Toompuiestee 4/**
Sissepääs vaba. Võimalik teha annetus loengusarja jätkumise toetuseks.

Leerikool

17. jaanuar – 08. aprill 2018
21. märts – 17. juuni 2018

Diakooniatöö

Toolivõimlemine igal neljapäeval kell 11 koguduse majas
Koraalikoor 2. nov. kell 13 koguduse majas
Seenioride klubi 15. nov. kell 14 koguduse majas. Külla tulevad seeniorid toomkogudusest.

PIIBLITUNNID

Õnnis on inimene,
kel on hea meel Issanda Seadusest ja
kes uurib ta Seadust ööd ja päevad.
Siis ta on otsekui puu,
mis on istutatud veeojade äärde,
mis vilja annab omal ajal ja
mille lehed ei närtsi. Psalm 1:1a–3

Kohtume **teisipäeviti kell 14** koguduse majas!

Huvilised on oodatud!

Lisateave: õp Kaisa Kirikal
(kaisa @ ekn.ee, 5347 8967)

KOGUDUSE KANTSELEI

E, R kell 10–13
T, N kell 10–13, 14–16
K kell 10–13, 14–18

Õpetaja Jaak Aus

Abiõpetaja Kaisa Kirikal

Diakon Saima Sellak-Martinson

Vaimulikega kohtumiseks palume ette helistada

telefon: 619 9100
e-post: tallinna.kaarli@eelk.ee
kodulehekülg: www.kaarlikogudus.eu
Facebook: EELK Tallinna Toompea Kaarli kogudus
pank: SEB EE171010022004706006
Swedbank EE392200221011214295
annetused remondi heaks:
Swedbank EE902200221040614950